
Wilkostowo, st. 23/24, gm. Aleksandrów Kujawski, woj, kujawsko-pomorskie

Informator Archeologiczny : badania 34, 59-60

2000

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

lendzielskiej oraz dalsze odsłanianie rejonów stanowiska z licznymi jamami słupowymi. Przebadano obszar o powierzchni około 725 m². Głębokość eksploracji wahała się w poszczególnych wykopach od około 40 do 160 cm. Odkryte nawarstwienia są analogiczne do rozpoznanych w poprzednich sezonach badawczych. Oznaczono łącznie 68 obiektów (obiekty o nr 145-212), z których większość to ślady po słupach. Ich układ pozwala na identyfikację kilku konstrukcji naziemnych o charakterze mieszkalnym i gospodarczym. Średnica jam słupowych wynosi od kilkunastu do około 30 cm i sporadycznie przekracza głębokość 20 cm. W większości zachowują się jedynie pozostałości denne o miąższości wypełniska 3-5 cm. Spośród obiektów należy wyróżnić obiekt 123 badany w 1999 r. (kontynuacja obiektu 9 odkrytego w 1996 r.), który można zinterpretować jako pozostałość po palisadzie występującej na południowym krańcu osady. Poza domniemaną palisadą obserwuje się drastyczne zmniejszenie liczby materiałów archeologicznych oraz zwiększenie kąta nachylenia stoku. Innym ciekawym obiektem jest obiekt 70 częściowo wyeksplorowany w 1998 r. Jest to duże palenisko w kształcie owalu o wymiarach około 4,50 x 2 m. Na zachód od paleniska natrafiono na załamany pod kątem zbliżonym do prostego rowek (obiekt 163) będący zapewne narożnikiem trapezowatej lub prostokątnej budowli związanej z kulturą lendzielską.

Wśród odkrytych artefaktów przeważająca część to ułamki ceramiki. Odkryto również niewiele krzemieni, rozcieracze, a nawet fragmenty żaren. Materiały ceramiczne w większości należy łączyć z kulturą lendzielską. W obecnym sezonie natrafiono tylko na pojedyncze ułamki wchodzące z „kubków o kończystych dnach” wiązanych z produkcją soli. Z solowarstwem łączy się także kilka stopek naczyń kielichowatych. Mogą one łączyć się zarówno z okresem halsztackim (na podstawie analogii do innych stanowisk – przy braku innych materiałów z tego okresu na stanowisku Wieliczka-Rożnowa 13), jak i z okresem wpływów rzymskich (z tego okresu pochodzi co najmniej jeden fragment żarna oraz ewentualnie kilka innych ułamków ceramiki). Stwierdzono także występowanie materiałów ceramicznych łączonych z wczesnym i późnym średniowieczem oraz okresem nowożytnym.

Teren jest poważnie zagrożony przez zabudowę domami jednorodzinnymi oraz uprawę rolną, która w związku z płytkim zaleganiem obiektów przyczynia się do szybkiej dewastacji stanowiska.

Materiały i dokumentacja z badań są przechowywane w Muzeum Żup Krakowskich Wieliczka.

Wyniki badań zostaną opublikowane w „Studiach i Materiałach do Dziejów Żup Solnych w Polsce”, t. 22.

Badania będą kontynuowane.

WILKOSTOWO, st. 23/24,
gm. Aleksandrów Kujawski,
woj. kujawsko-pomorskie

- osada kultury pucharów lejkowatych (neolit)

Stanowisko zajmuje rozległe wyniesienie (residuum terasy) w pobliżu Kanału Parchańskiego (położenie topograficzne: N:914,1; W:609,0). Na stanowisku zdecydowanie dominują gleby brunatne wylugowane, na podłożu piaszczystym i słabogliniastym, od zachodu ograniczone przez płyty gleb hydrogenicznych (torfy, mursze), od wschodu – bielice. Obecnie powierzchnia stanowiska jest poddawana działalności eolicznej.

Badaniami kierowała prof. dr hab. Lucyna Domańska z Pracowni Epoki Kamienia Instytutu Archeologii Uniwersytetu Łódzkiego. Badania były finansowane przez WKZ i sponsorów.

Badania w roku 2000 objęły południowo-wschodnią część stanowiska. Przebadano tu 11 wykopów o powierzchni łącznej 275 m². Zidentyfikowano łącznie 25 obiektów nieruchomych. Do interesujących obiektów należały m.in. obiekt nr 26 (domniemany piec), 44 (studnia) i 49 (śmietnisko o niezwykle bogatej treści kulturowej).

	<p>Na obiekty ruchome składają się przede wszystkim ceramika (2560 egz.) oraz krzemienie (106 egz.), a także wyroby kamienne (11 egz., w tym dwie siekiery). Istotne jest pozyskanie sporej ilości kości (293 sztuki).</p> <p>Rozpoznaną część osady można datować na przełom fazy IIIA/IIIB kultury pucharów lejkowatych wg chronologii A. Koško.</p> <p>Badania będą kontynuowane</p>
<p>WILKOWICE, st. 8, gm. Żórawina, woj. dolnośląskie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • osada kultury pucharów lejkowatych (neolit) • ślady osadnictwa kultury łużyckiej (epoka brązu-wczesna epoka żelaza) • osada kultury przeworskiej (wczesny okres wpływów rzymskich) • osada z okresu wczesnego średniowiecza (2 poł. XI-1 poł. XIII w.) <p>Ratownicze badania wykopaliskowe na trasie autostrady A-4, przeprowadzone pod kierunkiem dr. L. Żegadło i mgr. A. Kosickiego (Instytut Archeologii i Etnologii PAN we Wrocławiu). Przebadano powierzchnię 61 arów. Drugi sezon badań.</p> <p>Wyniki badań zostały opublikowane w „Raporcie 2000”, s. 197-207.</p>
<p>WOŹNIKI, st. 15, gm. <i>loco</i>, woj. śląskie, AZP 91-48/21</p>	<p>patrz: nowożytność</p>
<p>ZAGÓRZE, st. 2, gm. Niepołomice, woj. małopolskie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • osada kultury malickiej • osada kultury ceramiki wstęgowej rytej • osada kultury puchowskiej (młodszy okres przedrzymski) • osada kultury przeworskiej (młodszy okres rzymski) <p>Ratownicze badania wykopaliskowe, na trasie autostrady A-4, przeprowadzone w części wschodniej przez Pracownię Usług Archeologicznych mgr Magdaleny Suchorskiej-Roli, w części zachodniej przez Pracownię Archeologiczną Jerzego Okońskiego.</p> <p>Wyniki badań zostały opublikowane w „Raporcie 2001-2002”, s. 253-268.</p>
<p>ZAKRZEWSKA OSADA, st. 1, gm. Więcbork, woj. kujawsko-pomorskie, AZP 32-32/46</p>	<ul style="list-style-type: none"> • osadnictwo kultury pucharów lejkowatych • cmentarzysko kultury pomorskiej • cmentarzysko kultury wielbarskiej <p>Badania prowadzone przez Muzeum Okręgowe im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy pod kierunkiem mgr Jolanty Szałkowskiej-Łoś i mgr. Józefa Łosia. Finansowane przez Kujawsko-Pomorskiego WKZ.</p> <p>Badania o charakterze ratowniczym podjęto w związku z zagrożeniem stanowiska polegającym na nielegalnym wydobywaniu piasku. Wykopy zakładano w najbardziej zagrożonej części wzgórza. Przebadano obszar 3,50 ara, odkryto 72 obiekty, w tym 46 grobów. W wykopie 11 zlokalizowanym w szczytowej partii wzgórza wystąpiły obiekty neolityczne. Odkryto grób skrzyniowy kultury pomorskiej z 4 urnami, w tym 3 popielnicami twarzowymi i przystawkami. Cmentarzysko z okresu rzymskiego zawierało pochówki zarówno szkieletowe, jak i ciałopalne (popielnicowe obsypane stosem, jamowe).</p> <p>Dokumentacja i zbiory znajdują się w Muzeum Okręgowym im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy.</p> <p>Badania będą kontynuowane.</p>
<p>ZAKRZOWIEC, st. 6, gm. Niepołomice, woj. małopolskie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • osada kultury malickiej • osada grupy pleszowskiej kultury lendzielskiej • ślady osadnicze z okresu wczesnej epoki brązu <p>Ratownicze badania wykopaliskowe, przeprowadzone pod kierunkiem mgr Adama Kuleszy i mgr. Pawła Jaškowiaka. Przebadano powierzchnię 46,65 ara.</p> <p>Wyniki badań zostały opublikowane w „Raporcie 2001-2002”, s. 247-152.</p> <p>Badania będą kontynuowane.</p>